

[Arne Larson.]

om året og der er et langt større behov, ja, så er det klart, at så bliver problemet ikke løst trods denne indsats.

Den nuværende regerings indsats går efter min opfattelse i modsat retning. Boligfondens midler skal kraftigt beskæres; fra 400 mill. kr. skal de i næste finansår skæres ned til ca. 140 mill. kr. Det skal jo nok hjælpe til at fremme boligudviklingen her i landet, det skal nok hjælpe kommunernes jordopkøb, det skal nok hjælpe på bygge- modningen og på mulighederne for i rask tempo at få opført et passende antal lej- ligheder.

Vort beskedne forslag om ret til bytning af lejligheder er kun et lille forsøg på på et enkelt felt at gøre noget for at få lettet trykket på boligmarkedet. Det er rigtigt, som boligministeren siger, at det ikke er første gang, et forslag om fri bytteret er blevet fremsat. Det blev bl. a. fremsat i 1958 af den daværende trekantregering, og for mig står det ukendt, hvad årsagerne egentlig var til, at det forsvandt ud af revi- sionen af lejeloven dengang. Betænkningen fra det nedsatte udvalg siger blot, at der var modstand mod tankens realisering, og dermed basta. Dermed gled hele forslaget ud.

Vi drister os til endnu en gang, 10 år efter, på ny at fremsætte den samme tanke til realisering, fordi vi finder, at den vil kunne hjælpe bare en lille smule på bolig- problemets løsning, og fordi vi finder, at den udvikling, der har fundet sted i de forløbne 10 år, ikke har været tilstrækkelig til en tilbunds gående løsning af boligpro- blemet herhjemme.

Motiveringen for lovforslaget er enkel og ligetil. Det tilsigter en bedre udnyttelse af den forhåndenværende boligmasse. Det er rigtigt, at på grund af de høje huslejer i det nye byggeri kan mange unge familier med børn ikke skaffe sig en efter deres økonomi passende bolig, og derfor er de henvist til små og overbefolkede lejligheder. Det er rigtigt, som boligministeren fremhæver, at boligsikringsordningen gør det muligt for familier med børn at komme ind i disse lejligheder, men hvis man henvender sig til kommunerne, til boligselskaberne, så ved vi, at der står tusinder og atter tusinder af familier i kø for at få disse lejligheder. Der

er for få af dem, derfor er problemet stadig væk stort og voldsomt.

På den anden side er der altså mange medborgere, der har et efter deres familie- forhold for stort boligareal. Det drejer sig selvfølgelig især om de ældre, som tidligere har haft større familie, men hvor børnene er flyttet hjemmefra, er blevet gift; så sidder de tilbage med en større lejlighed, men af frygt for at komme hen i en lejlig- hed, som de ikke har mulighed for at betale, bliver de hængende i den større lejlighed længst muligt. Da der samtidig fra bolig- værternes side er megen modstand mod at få alt for mange børn ind i deres ejendomme, er der altså mange praktiske hindringer for en tilfredsstillende rokering inden for den forhåndenværende boligmasse.

Vi mener altså, at det er nødvendigt at gøre dette indgreb i ejerens rettigheder. Vi finder ikke, at han lider derunder. Det kan selvfølgelig være rigtigt, at der kan opstå problemer, hvis man går en ejers rettig- heder for nær. Men vi mener, at de er for intet at regne i sammenligning med, hvad man egentlig opnår i denne forbindelse. Vi er af den opfattelse, at der må være en bedre, en mere hensigtsmæssig, en mere samfundsmæssig udnyttelse af boligmassen, og at det derfor er nødvendigt at gennem- føre ret til fri bytning af bolig.

Som vi har fremhævet, er der også andre grunde, der kan tale for en fri bytteret, f. eks. den efterhånden store og omfattende hjem-arbejdsstedstrafik, der bevirker, at mange mennesker ønsker at få deres bolig placeret væsentlig nærmere deres arbejds- plads. Også dette problem kunne i større eller mindre grad løses ved en fri bytteret. Mange industriforetager og erhvervs- virksomheder flyttes ud fra hovedstads- området til andre dele af landet. Også her var det påkrævet, om der var bedre og smidigere muligheder for at foretage roke- ring af bolig.

Der er altså meget, der rent samfunds- mæssigt taler for en sådan fri bytteret, og jeg kan derfor kun på mit partis vegne varmt anbefale det fremsatte lovforslag og håbe på tingets velvillige behandling af det.

Kaj Andresen: Det er allerede sagt, at det ikke er første gang, spørgsmålet om fri